

Helsingissä,
joulukuun 22 päivänä 1939.
Kiertokirje N:o 41/H. 1.

Kansanhuoltopiirien toimistoille ja kansanhuoltolautakunnille.

Sen johdosta, että hintojenmuodostuksen seuraaminen maassa on syyyskuun 25 päivänä 1939 kansanhuoltoministeriöstä annetussa asetuksessa jätetty kansanhuoltoministeriön tehtäväksi, saat-
taa ministeriö kansanhuoltopiirien toimistojen ja kansanhuoltolautakuntien tietoon, että ministeriön toimesta harjoitetaan välittömästi hintatarkkailua, joka tapahtuu yhteistyössä maan tuotannollisten ja kaupallisten järjestöjen kanssa. Ministeriön tarkoituksena on hoitaa asia siten, että liikelaitokset ennakolta ilmoittavat ministeriölle toimeenpantavista tärkeimpien tavaralajien hintojen ja jälleenmyyntihintojen korotuksista sekä esittävät korotusten perusteluiksi tarpeelliset laskelmat. Monet huomattavat järjestöt ovat lupautuneet toimittamaan ministeriölle ajoittaisia tietoja määrättyjen tärkeimpien tavaralajien hinnoista.

Tämän keskitetyn valvonnan lisäksi ministeriö kehoittaa piiritoimistoja ja kansanhuoltolautakuntia omilla toimialoillaan ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin.

1) Jokaisen kansanhuoltopiirin on määrättävä sopiva henkilö, jolla on tarpeellista taloudellisten asiain tuntemusta, valvomaan hintojen vaihteluita. Tämä henkilö tulisi olemaan palkaton luottamusmies. Näistä toimistojen hintatarkkailijoista on tehtävä ilmoitus ministeriölle.

2) Kansanhuoltolautakuntien on jäsentensä avulla, jotka toimivat hintatarkkailijoina, harjoitettava tarkkailua omilla toimialueillaan, tai jos suurempien kaupunkien kansanhuoltolautakuntiin on syytä asettaa erityisiä hintatarkkailijoita, voidaan niitä ottaa toimimaan palkattomina luottamusmiehinä.

3) Hintatarkkailijain on tarkoin kiinnitettävä huomiota hintojen, kuljetuskustannusten, vuokrien ja muiden korvausmäärien mahdolliseen

nousuun sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin, milloin kohtuuttomia hintoja esiintyy. Lautakuntien on tällöin pyrittävä saamaan aikaan toivottu hinnannuutos ensi kädessä asianomaisten tuotannollisten tai kaupallisten piirien kanssa käytävien sovinnollisten neuvottelujen avulla. Erikaisesti on valvottava, ettei siirtoväeltä vaadita kohtuuttomia hintoja. Kansanhuoltolautakuntien on tarvittaessa käännyttävä ohjeiden saantia varten piiritoimistojen puoleen ja nämä taas voivat tarpeellisiksi katsomissaan tapauksissa pyytää ohjeita ministeriöltä.

4) Hintatarkkailua harjoitettaessa on huomattava, että hintojen nostaminen on sallittua ainoastaan, jos siihen on päteviä perusteita, kuten esimerkiksi tuontitavarain hintojen tai kotimaisten tuotteiden ulkomailta tuotujen raaka-aineiden hintojen kohoaminen, tuotanto- ja jakelukustannusten tahi kuljetus- ja vakuutusmaksujen nousu, niin myöskin, jos kotimaassa tuotettavain tavarain hintain vaihtelu on pidettävä kausiluontoisena, tavarain erilaisesta tarjonnasta riippuvana tai jos on muuta näihin verrattavaa aihetta. Mainittuja perusteita noudattaen saavat yrittäjät yleensä itse määrätä myyntihinnat.

5) Rinnan kansanhuoltoviranomaisten toimesta tapahtuvan tarkkailun kanssa on syyttäjä- ja poliisiviranomaisten asiana valvoa syyyskuun 25 päivänä 1939 kohtuuttomien hintojen ehkäisemisestä annetun lain noudattamista. Milloin kohtuuttomien hintojen ottaminen on ilmeisesti vastoin mainittua lakia, voi *piiritoimisto* määrätä, että paikallisen kansanhuoltolautakunnan on saatettava asia syyttäjäviranomaisten tietoon.

6) Tärkeimmistä hinnannuutoksista kansanhuoltopiirien alueella on piiritoimistojen kuukausittain ilmoitettava ministeriölle.

Ministeri R. v. Fieandt.

Toimistopäällikkö Juho Hämäläinen.

